

státního občanství a provede se o opci též samostatné řízení nezávislé na řízení druhém.

č. 2460.

Státní občanství (Slovensko): Je nezákonné, založil-li úřad svůj výrok o tom, že strana pozbyla svého dřívějšího čl. státního občanství, jen o nepublikované nařízení ministra pro Slovensko z 3. března 1920 č. 1925 pres.

(Nález ze dne 6. června 1923 č. 7555).

V ě c: Vilém Z. v B. proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska stran státního občanství.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Podáním z 25. ledna 1922 st-l, dovolává se ustanovení § 1 č. 3 zákona z 9. dubna 1920 č. 236 Sb., žádal magistrát města Brezna o vydání domovského listu. Jako bývalý státní občan uherský narodil se v Brezně dne 20. května z rodičů Stefana a Suzany Z., bývalých státních občanů uherských, majících v Brezně, tedy na slovenském území, domovské právo. Je tedy dle cit. předpisu zdejším státním občanem a protože jako bývalý státní úředník maďarský nenabyl nikde sám domovské příslušnosti, je příslušný po svých rodičích do města Brezna. Dokládá, že byl vymazán ze stavu maďarských úředníků a že nenabyl domovské příslušnosti v Budapešti, kde se posledně po delší dobu zdržoval. Vzdal se svého úřadu v Maďarsku, poněvadž chce sloužiti jako úředník čl. státu.

Podle protokolu z 6. března 1922 usnesl se správní výbor v Brezně, že vzhledem k tomu, že st-l při přechodném zdržování se v Budapešti a na jiných místech příslušnosti nenabyl a že jak otec jeho byl, tak i jeho matka dosud je příslušníkem města Brezna, uznává ho podle § 1 č. 3 zák. č. 236 za svého příslušníka.

Zároveň však usneseno předložití toto usnesení ministru pro Slov. k potvrzení nebo konečnému rozhodnutí.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že st-lově žádosti o uznání domovské příslušnosti v Brezně a tím i státního občanství podle § 1 č. 3 zák. č. 236 Sb. se nevyhovuje.

O tom vyrozuměn zároveň správní výbor města B. s tím, že usnesení, kterým žadatel byl uznán za tamního příslušníka, pozbývá platnosti a že jest ho i s členy jeho rodiny vyškrtnouti ze seznamu tamních příslušníků.

O stížnosti do výroku toho podané uvážil nss takto:

St-l domáhal se svou žádostí dle jejího slovného znění vydání domovského listu magistrátem města Brezna. Jeho žádost sahala však v podstatě dále, totiž k tomu, aby uznáno bylo jeho zdejší státní občanství a vycházel patrně st-l ze stanoviska, že obdrže onen domovský list odstraní zároveň pochybnosti ohledně svého státního občanství. To patrně je z toho, že opřel svou žádost o č. 3 § 1 zák. z 9. dubna 1920

č. 236 Sb. řešícího právě otázku státního občanství, byv, jak ve své stížnosti připouští, ke kroku tomu veden právě okolností, že policejní úřad města B. považoval ho po jeho návratu na Slovensko za státního občana maďarského. Poněvadž však otázky státního občanství náleží na území slovenském v obor ministerstva, jeví se bezdůvodnou námitka nezákonnosti nař. rozhodnutí obsažená patrně ve výtce stížnosti, že k uznání domovské příslušnosti jest kompetentní toliko správní výbor. Že st-l skutečně jde o jeho státní a nikoli pouze domovskou příslušnost, je ostatně patrné z petitu jeho stížnosti, kde výslovně domáhá se toho, aby bylo uznáno, že je příslušný do města B. a na tom základě je občanem republiky čsl.

St-l shledává, jak uvedeno, právní základ domnělého nároku na uznání svého čsl. státního občanství v ustanovení č. 3 § 1 zák. č. 236/20 totiž v tom, že se narodil na území slovenském z rodičů bývalých státních občanů uherských, majících tam právo domovské. Krom okolností nasvědčujících tomu, že podmínky ty by zde byly, uvádí však okolnosti, jež, kdyby je bylo považovati za správné, opravňovaly by spíše k závěru, že je zde důvod č. 1. § 1 cit. zákona, že totiž st-l nabyt narozením domovské příslušnosti v městě B. již před 1. lednem 1910 a že ji má od této doby nepřetržitě, pročez bylo by jej bez dalšího považovati za zdejšího státního občana.

Žal. úřad neřešil otázky té ani po této, ani po oné stránce, omeziv se ve svém výroku na tvrzení, že st-l své čsl. státní občanství ztratil, z čehož je důsledně souditi, že úřad vycházel z předpokladů, že st-l ono státní občanství měl, aniž však je patrné, ze kterého skutkového a právního základu úřad k závěru tomu dospěl a zejména měl-li při tom na mysli případ bodu 1. nebo bodu 3. cit. § 1.

K odůvodnění svého názoru o ztrátě zdejšího státního občanství dovolává se úřad svého nařízení z 3. března 1920 č. 1925 pres. hledě při tom k okolnosti ostatně nesporné, že st-l byl až do listopadu 1921 ve službách maďarského státu. Poněvadž podle § 3 cit. zák. č. 236/20 ohledně nabývání i pozbývání státního občanství platí dosavadní ustanovení, pokud zákonem tím změněna nejsou, mohla by ona okolnost st-lovy služby cizímu státu přicházeti v úvahu pouze s hlediska § 20 zák. čl. L z roku 1870, který zákonem č. 236/20 v tomto směru dotčen nebyl. Tohoto předpisu zákonného se však úřad nedovolal a netvrdí ani, že by zde byly další podmínky zákonem pro ten případ stanovené.

Pokud však se úřad dovolává svého nařízení z 3. března 1920 č. 1925 pres., nebylo nařízení to vůbec publikováno a nelze již proto pokládati je za právní normu, jež by mohla býti základem pro řešení otázky, o níž jde, nehledí-li se ani k další otázce, zda a pokud pouhým ministerským nařízením mohla by býti vůbec měněna nebo doplňována platná ustanovení zákonná ohledně nabývání a pozbývání státního občanství.

Jestliže tudíž úřad hledě pouze k onomu nařízení č. 1925/20 dospěl k právnímu názoru, že st-l svého zdejšího státního občanství pozbyl a odmítl-li již proto jeho žádost o uznání občanství toho, nenalézá jeho výrok opory v zákoně, pročez bylo jej zrušiti po rozumu §u 7 zákona o ss.